folklor/edebiyat, cilt:19, sayı:74, 2013/2

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE ÇOCUK MÜZELERİ: MİAMİ ÇOCUK MÜZESİ ÖRNEĞİ

Ceren Karadeniz*

Giriş

Günümüzde eğitim müze ve galerilerin temel işlevidir. Bu nedenle, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren alışılagelmiş müzecilik anlayışının yerini "etkileşimli müze" görüşü almış; müzeciliğin sadece koleksiyon oluşturmak ve onu yönetmekle sınırlı olmadığı vurgulanmıştır. Çocuk Müzeleri Birliği (ACM), çocuk müzesini şu şekilde tanımlamaktadır: "Çocuk müzesi yaratıcılığı, keşfetme içgüdüsünü ve merakı tetikleyen ve yaşam boyu öğrenme motivasyonunu artıran sergiler ve müze programları hazırlayarak çocukların gereksinme ve ilgilerine seslenen kuruluşlardır (Çocuk Müzeleri Birliği, 2011).

Çocuk Müzeleri Birliği'ne göre çocuk müzeleri öğrenme motivasyonunu artırırken, ziyaretçisini bilinenden bilinmeyene doğru yolculuğa çıkaran; bu süreçte ona seçimler yaptıran öğrenme merkezleridir. En önemlisi, bu müzeler çocuk ve gençlere farklı kültürleri tanıtan, bu kültürlere karşı hoşgörü geliştirmelerini sağlayan, aileleri etkileşimli sergi ve etkinliklerde buluşturan çağdaş, popüler eğitim ve keşif merkezleridir. Eğitimdeki gelişmeler, çocuk gelişimindeki yeni kuramlar ve uygulamalar, müzecilikteki gelişmeler ve toplumsal değişimler çocuk müzelerinin kurulmasında ve bu müze türünün gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

* Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi ve Araştırma Görevlisi

Çocuk Müzeleri Birliği yıllık raporuna (2009) göre, Amerika Birleşik Devletleri'nde birliğe üye olan 300'e yakın çocuk müzesi bulunmaktadır. Birlik, ABD dışından 170 üyeye sahiptir. Rapora göre çok sayıda çocuk müzesi kuruluş aşamasındadır. 1899 ile 1930 yılları arasında ziyarete açılan dünyanın ilk çocuk müzeleri Amerika Birleşik Devletleri'ndedir. Brooklyn Sanat ve Bilim Enstitüsü yeni binasına taşınıp doğa tarihi numunelerini ardında bırakınca Brooklyn Çocuk Müzesi'nin koleksiyonu oluşturulmuştur. 1900 yılında 900'den fazla kitap da müze koleksiyonuna eklenmiştir. Böylece Cleaver'in (1992) belirttiği gibi, Brooklyn Çocuk Müzesi orijinal doğa tarihi numunelerini etkileşimli sergiler yoluyla ziyaretçilere tanıtan yeni nesil müzelerin öncüsü olmuş, "nesneden çok, kişi için müze oluşturmak" fikrinin benimsenmesine katkı sağlamıştır.

1899'da kurulan Brooklyn Çocuk Müzesi'nin ardından müzenin sergi ve öğretim programlarından esinlenerek 1901'de Simithsonian Enstitüsü'nde bir keşif odası oluşturulmuştur. Keşif odasının açılması canlı hayvanların ve diğer doğa tarihi numunelerinin keşif odasına yerleştirilmesi, ziyaretçilerin bu numunelere dokunmalarının sağlanması Amerika Birleşik Devletleri'nde müzecilikteki çağdaş gelişmelerin habercisi olmuştur. 1913'te eğitim gönüllüleri tarafından kurulan Boston Çocuk Müzesi de uygulamalı eğitim etkinlikleri ile tanınmıştır. 1920'ler ABD'de çocuk müzelerinin hızla arttığı yıllardır. Bu yıllar M. Montessori ve J. Dewey'in "yaparak – yaşayarak öğrenme" felsefelerinin yaygınlaştığı yıllardır. Boston Çocuk Müzesi'nin ardından 1925'te Indianapolis Çocuk Müzesi'nin açılmasıyla birlikte çocuk müzeleri, Amerika Birleşik Devletleri'nin gözde eğitim ve eğlence merkezleri olmuştur. Bu sürecin ardından çok sayıda müze ismine "keşif" sözcüğünü eklemiştir (Mayfield, 2005).

Çocuk Müzeleri için ABD'deki ikinci gelişim dönemi 1960'lardır. Bu dönemde Piaget'nin çocukların düşünce biçimlerini ilk kez ciddi biçimde araştırması çocuk müzelerini çocuk gelişimi açısından önemli kılmıştır. Boston Çocuk Müzesi müdürü Michael Spock'ın 1961'de müzede *"İçeride ne var?"* isimli dokun-yap etkinliklerini içeren etkileşimli sergiyi ve sergiyle bağlantılı eğitim atölyelerini hazırlaması ve müzede bebekler için oyun odası planlaması döneme damga vuran gelişmelerdendir (Cleaver, 1992). ABD'deki çocuk müzelerinin sayılarının hızla arttığı üçüncü gelişim dönemi 1980'lerdir. Mayfield'a (2005) göre, 1975'e kadar ABD'deki çocuk müzesi sayısı 38'dir. Bu sayı 1976'dan 1990'a kadar 80'e ulaşmıştır. Çocuk Müzeleri Birliği'nin 2009'daki yıllık raporunda birliğe üye olan müzelerin 31 milyondan fazla çocuk ve yetişkin tarafından ziyaret edildikleri belirtilmiştir.

Spencer'a (2002) göre koleksiyon oluşturmayan müze, müze olarak değerlendirilemez ve bu nedenle bir çocuk müzesi koleksiyon oluşturmuyorsa müze statüsünde yer almamalıdır. Ancak "koleksiyon oluşturmak" çocuk müzelerinin sorumluluklarından biri değildir. Çocuk Müzeleri Birliği'ne göre (2009), bu müzeler çocuklara ve ailelerine oyun yoluyla öğrenmenin gerçekleştiği zengin fiziksel bir çevre sunmak zorundadırlar. Çocuk müzelerine yönlendirilen eleştiriler ve Çocuk Müzeleri Birliği'nin yaptığı çocuk müzesi tanımından yola çıkarak bugün çocuk müzesinin ne olması ve nasıl yapılanması gerektiğine ilişkin tartışmalar sürmektedir. Caulton'a (1998) göre, çocuk müzeleri diğer müze türlerinden farklı olarak sergiledikleri her nesneyi, bir olay ve bir etkinlikle bütünleştirerek çocukların öğrenmesi için kullanmakta, sergilerinde parlak renkler, göz alıcı ışıklar ve ses efektleri kullanarak çocukların dikkatini çekmekte ve ziyaretçilerin sergi nesnesine dokunabildikleri ortamlar planlamaktadır.

ABD'deki çocuk müzeleri bu özelliklerden yola çıkarak şu ortak amaçları paylaşmaktadır: Çocuklara zengin öğrenme ortamları sunmak, etkileşimli sergiler ve öğretim programları tasarlamak, oyun yoluyla öğrenmeye öncelik vermek, hayal gücünü geliştirici ve yaratıcı etkinliklere ağırlık vermek, çocukların keşfetme güdülerini artırmak, sergileri aile etkileşimini ve kuşaklararası işbirliğini geliştirecek içerikte hazırlamak ve çok kültürlülük – kültürel çeşitlilik temalarını çocuklarda farklı kültürlere ilişkin olumlu tutumlar geliştirmek amacıyla kullanmak (Mayfield, 2005).

Dimichino'ya (2004) göre, çocuk müzelerinin en önemli özelliği kavramları somut biçimde sunmaları, nesne temelli öğrenme etkinlikleri hazırlamaları ve dokunmalı (hands-on) etkinliklere yer vermeleridir. Hazırladıkları dokunmalı etkinlikleriyle bu müzeler anne, baba ve çocuğu aynı çatı altına alan kuşaklararası etkileşim merkezleri olarak ön plana çıkmaktadır. Çoğu çocuk müzesi anne ve babalık becerileri kazandıran, aileler için çocuk gelişimi konusunda önemli katkılar sağlayan danışma ve iyileştirme merkezi görünümündedir (Bingmann, Grove, Johnson, 2009). Norris (2009) tarafından ABD'de gerçekleştirilen ve 242 çocuk müzelerinin görevlerini kapsayan bir araştırmada, bu müzelerin amaçlarının çocuklar için güvenli ve kolay ulaşılır bir ortamda onlara görme, işitme, dokunma, yapma, keşfetme, yaratma, hayal etme ve çevreyle etkileşime girme olanakları sağlamak olduğu vurgulanmaktadır. Ginsburg da (2007), çocuk müzelerinin çocuklara medyanın şiddet içerikli yayınlarından uzak bir barınak ve yapıcı bir öğrenme ortamı sunduğunu vurgulamaktadır.

ABD'nin ilk çocuk müzesi olan Brooklyn Çocuk Müzesi sonradan restore edilen eski bir Viktoria dönemi malikânesinde ziyarete açılmıştır. 1899'dan bugüne, farklı ortamlarda ve büyüklükte çocuk müzeleri açılmaya devam etmiştir. ABD'deki çocuk müzeleri kimi zaman farklı bir müzenin bir parçası olarak planlanmış, kimi zaman da mülk sahibi oldukları kendi binalarında ziyaretçileriyle buluşmuşlardır. Bununla birlikte alışveriş merkezlerinde ya da yakınlarında (Örn, Minnesota Çocuk Müzesi), eski bir tren bakım istasyonunda (Örn, Manitoba Çocuk Müzesi), eski evlerde ya da okul binalarında (Örn, Phoenix Çocuk Müzesi) ya da restore edilmiş tarihi binalarda (Örn, Brooklyn Çocuk Müzesi) ziyarete açılmışlardır. Jones'a göre (2011), çocuk müzeleri mimari özellikleriyle dinamik, yenilikçi ve işlevseldirler. Ziyaretçiler tarafından kolay ulaşılacak, şehir merkezinde ya da merkeze yakın yerlerde kurulmakta, doğa ile barışık ve bütünleşik özellikler içerecek şekilde tasarlanmaktadırlar. Çocuk müzeleri farklı ve yenilikçi iç ve dış mimari özellikleriyle dikkat çekmektedirler: Müze binalarını birbirine bağlayan farklı eğim ve genişlikteki uzun koridorlar, tüneller, müze bahçesinde ya da müze içinde yer alan havuzlar, bitki yetiştirmek amacıyla tasarlanmış müze terasları ve çatılar gibi. Washington'da açılacak olan Ulusal Çocuk Müzesi yetkilisi Mark Shoemaker, çocuk müzelerinde amacın bir galeriler labirenti oluşturmak değil, ziyaretçilerin müzelerdeki etkinlikleri daha kolay takip etmelerini sağlamaktadır, der.

Günümüzde çocuk müzelerinin büyük bölümü "yeşil mimari" olarak adlandırılan mimari tarza sahiptir. Örneğin Brooklyn Çocuk Müzesi yeşil mimari, enerji verimliliği ve çevre eğitimi veren ilk çocuk müzesidir. New York'taki ilk yeşil müze olan müze, Amerika Birleşik Devletleri Yeşil Yapılaşma Konseyi, Enerji ve Çevre Tasarımı programına katılmıştır. Müze, binasında çevreye zarar vermeyen maddeleri kullanmaya özen göstermekte ve çevreyi korumaya yönelik bir politika benimsemeye dikkat etmektedir. Mimarinin olanaklı kıldığı yerlerde yenilenebilir enerji kaynakları ya da yeniden işlenip kullanışlı hale getirilmiş malzemeler

kullanılmaya özen gösterilmiştir. Öte yandan çocuk müzeleri, karavanlarda ya da otobüslerde "gezici müze" hizmetleri kapsamında ziyaretçileriyle buluşmaktadırlar (Örn, Scotia-Greenville Gezici Çocuk Müzesi).

Çocuk Müzelerinde Sergileme

ABD'deki çocuk müzeleri genellikle sanat, oyun, sağlık, çokkültürlülük, kültürel çeşitlilik, bilim ve teknoloji temalı sürekli ve geçici sergiler planlamaktadır. Ayrıca sergilerinin tamamı sanat konulu olup, çocukların sanat çalışmalarını sergileyen müzeler de bulunmaktadır (Örn, Young at Art Çocuk Sanatları Müzesi). Çocuk müzeleri sergi tasarımlarında elektronik medya, CD-Rom, DVD-Rom, hiper kart, lazer disk, video camera, bilgisayar oyunu, dokunmatik ekran, çevrimiçi oyun, simülasyon vb. yüksek teknoloji ürünlerini kullanmaktadırlar.

Günümüzde ABD'deki çocuk müzeleri teknoloji yoluyla öğrenme ve oyun yoluyla öğrenme olanakları sunan çocuk müzeleri olarak gruplara ayrılmaktadır. Teknoloji yoluyla ya da oyun yoluyla öğrenme anlayışına göre gruplaşma, çocuk müzelerinin amaçlarından yola çıkarak oluşmaktadır. Bazı çocuk müzeleri yüksek teknolojiyi çocukların öğrenmesini kolaylaştırmak amacıyla sergi tasarımlarında kullanırken, bazıları çocukların kostüm kullanma, atölye çalışmalarına katılma ya da dokunmalı etkinliklere katılma yoluyla yani oyun yoluyla öğrenmelerine katkı sağlamaya çalışmaktadır. Yüksek teknolojiyi kullanan çocuk müzelerinin amacı, karmaşık ve eğlenceli teknolojik unsurları kullanarak çocuk, genç ve yetişkinlerin sergilere olan ilgilerini artırmaktır. 21. yüzyılda ziyaretçilerin çocuk müzelerinden beklentilerinin ev ya da okullarda kolaylıkla ulaşılamayan yüksek teknolojiye ulaşmak olduğu düşünülmektedir. Lord (1999), yüksek teknolojiden yararlanılan çocuk müzesi sergilerinin gereksiz olduğuna ve sadece ziyaretçiyi etkilemeye yönelik hazırlandığına ilişkin tartışmaların sürdüğünü aktarmaktadır. Lord'a göre, günümüz çocuk müzelerine yöneltilen en önemli eleştiri şudur: "yüksek teknolojili eğlence parkları olmak". Çocuk müzelerinin ziyaretçileri için radyo ya da televizyon istasyonları tasarlarken ya da bir uçak, uzay mekiği ya da denizaltı simülasyonu sunarken onları eğlendirdiği tartışılmaz ancak bu süreçte ziyaretçilerin teknolojiye ilişkin olumlu tutum geliştirmelerinin sağlandığı da göz önünde bulundurulmalıdır. Mayfield'a (2005) göre, çağdaş çocuk müzelerinin ziyaretçilerine hem oyun hem de teknoloji yoluyla öğrenme olanakları sunarak bu dengeyi sağlamaya çalıştığı söylenebilir.

ABD'deki çocuk müzeleri sürekli ve geçici sergilerin yanı sıra farklı yaş gruplarına yönelik atölye çalışmaları, kurslar, yaz ve kış kampları, aile günleri, doğum günü partileri, rehberli müze ve şehir turları, seminerler, bilim adamları ve sanatçılarla söyleşiler, müze – okul işbirliği programları, sosyal programlar, uzaktan öğrenme programları, seminerler, aile günleri, öğretmenlere yönelik etkinlikler ve öğrenme programları, okullar için eğitim materyalleri, akşamüstü etkinlikleri, müze gönüllülerine eğitim programları, halk günleri, belirli gün ve haftalarda özel etkinlikler, film ve belgesel gösterimleri, müze öncesi ve sonrası eğitim materyalleri, çevrimiçi koleksiyonlar, işitsel rehberli geziler, eğitim paketleri gibi çok çeşitli hizmetler de sunmaktadır.

Boston Çocuk Müzesi'ndeki konaklamalı müze kampları (Overnight Museum Camps), Chicago Çocuk Müzesi'ndeki Dünya Pasaportu (Passport to World) adlı kültürel etkileşim atölyeleri, Young at Art Çocuk Müzesi'ndeki Geri Dönüşüm Evi (Recycle House) adlı kiralık sergi, EdVenture Çocuk Müzesi'ndeki müze etüd programları, Florida Büyük Keşifler Çocuk

Müzesi'ndeki Dinozorları Kazmak (Digging Dinos) adlı okul öncesi dönem çocuklarına yönelik sertifika programları ya da Indianapolis Çocuk Müzesi tarafından hazırlanan kemikler: İçinizde bir Sergi (Bones: An Exhibit Inside of You) adlı sosyal program bu hizmetlere örnek olarak gösterilebilir. Ayrıca, Houston Çocuk Müzesi, %50'si okuryazarlığı olmayan ve %45'i evlerinde İngilizce konuşmayan anababaların ağırlıkta olduğu bir bölgede kurulmuştur. Bu nedenle bu aileler yıl boyu müzeden ücretsiz olarak yararlanabilmektedir.

ABD'deki çocuk müzeleri tarafından hazırlanan sosyal sorumluluk programları binlerce kişiye ulaşmıştır. Çocuk Müzeleri Birliği'ne (2009) göre, birliğe üye olan çocuk müzeleri 2000 yılında sosyal sorumluluk programlarıyla 3,9 milyon kişiye, 2001'de ise 6,6 milyon kişiye ulaşmışlardır. Müzeler tarafından geliştirilen sosyal sorumluluk programları çok çeşitlidir. Bunlardan en yaygını okullara ya da eğitim kurumlarına eğitim materyali sağlamak ya da tematik kiralık sergiler tasarlamaktır. Bu programların ilk örneklerine 20. yüzyılın henüz başlarında rastlanmaktadır. Mayfield (2005), 1909 yılında Amerikan Doğa Tarihi Müzesi'nin New York'taki okullara doğa tarihi numuneleri ve eğitim materyalleri sağladığını belirtmektedir. Bazı çocuk müzeleri de gezici müze etkinlikleriyle ya da taşınabilir planetaryumlarla da bölgelerindeki okullara eğitim hizmeti götürmektedir. Bununla birlikte bazı çocuk müzeleri sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmakta, çeşitli etüd programları, öğrenme güçlüğü çeken çocuklara özel öğretim programları, evsizler ya da dezavantajlı aileler ve çocukları için eğitim programları gibi sosyal sorumluluk programları hazırlamaktadır (Örn, Miami Çocuk Müzesi).

ABD'deki çocuk müzeleri günümüzde en çok finansal sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bunun yanında, fiziksel alan sıkıntısı, kalifiye personel eksikliği gibi sorunlar da bulunmaktadır. ABD'deki çocuk müzelerinin büyük bölümü sponsor sistemi ile çalışmakta, sürekli ve geçici sergilerini kimi sponsorların desteği ile hazırlamaktadır. Bu sergilere ziyaretçi ilgisini sağlamak ve eğitim programlarına katılımı sürekli kılmak çocuk müzeleri için önemli ve zorunludur. Bu nedenle yüksek teknolojinin kullanıldığı çocuk müzelerine giriş genellikle ücretlidir. Çocuk müzeleri, sergilerine ilgiyi sağlamak ve artırmak için sosyal medya olanaklarını kullanmakta ve müzeyle ilgili bilgileri bu yolla güncellemekte ve paylaşmaktadır. Günümüzde ABD'deki bütün çocuk müzelerinin internet siteleri ve facebook ya da twitter gibi sosyal paylaşım sitelerinde müze tanıtım sayfaları bulunmaktadır. (Bu çalışmada örnek verilen çocuk müzelerine ilişkin internet adresleri de kaynakça bölümünde paylaşılmıştır). Bu bölümde ABD'nin en büyük çocuk müzelerinden biri olan Miami Çocuk Müzesi'nin kuruluş amacı, felsefesi, sürekli ve geçici sergileri ve eğitim programları ayrıntılı olarak incelenmektedir.

Miami Çocuk Müzesi

Resim 1. Miami Çocuk Müzesi, Florida

Miami Çocuk Müzesi, ilk olarak birkaç sivil toplum kuruluşu ve gönüllünün çalışmalarıyla Miami Gençlik Müzesi adı ile Miami'nin Sunset Drive olarak bilinen bölgesinde bir alışveriş merkezinin içinde (2000 metrekarelik bir alanda) 1985'te ziyaretçileriyle buluşmuştur. Müze açıldığı ilk yıl 9300 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. 1986'da müze 4000 metrekarelik Bakery Centre'daki yerine taşınmıştır. Yıl sonunda müzenin ziyaretçi sayısı 10.500'e yükselmiştir. Ziyaretçi sayısı 1987'de 18900'e yükselmiş ve kısa bir süre içinde 137.000 kişiye ulaşmıştır. Müze 1988'de sergi alanını 20.000 metrekareye, 1990 yılında ise 30.000 metrekareye çıkarmıştır. 1990'da hazırladığı programlarla yaklaşık 900.000 kişiye ulaşmıştır. 1996'da Miracle Center olarak bilinen binaya taşınmış, 1996'da Miami Dade County adlı yerel kuruluşun da desteğini alarak etkinliklerine devam etmiştir. 1997'de Miami Çocuk Müzesi adını almıştır.

Amacını ve içeriğini adına uygun biçimde değiştiren müze, 2000 yılında müze yönetimi, sponsorlar ve gönüllülerin desteğiyle yeni bir bina inşa etmek için çalışmalara başlamıştır. 2003'te Watson Adası'ndaki 56.500 metrekarelik yeni binasında hizmete açılmış, 2005 yılında, Florida Kültür Dairesi'nden aldığı finansal destekle okul - müze işbirliği programlarının uygulanacağı 10 sınıflı Charter Okulu'nu hizmete açmıştır. Müze binası 14 ana galeri, sınıflar, aile ve öğretmen danışma merkezi, müze satış mağazası, 200 kişilik gösteri ve toplantı merkezi ve kafeteryadan oluşmaktadır. Müze açıldığı yıldan itibaren sivil toplum kuruluşlarının, sponsorların ve Florida'daki ilköğretim okulların desteğini alarak yüzlerce etkileşimli sergi ve atölye çalışması hazırlamış; sanat, bilim, kültür, toplum ve iletişim konulu eğitim malzemeleri hazırlamıştır.

Sürekli ve Geçici Sergiler

Miami Çocuk Müzesi'nin amacı, hazırladığı sergiler ve eğitim programlarıyla çocuklarda öğrenme isteği oluşturmaktır. Müze ayrıca, farklı yaş gruplarından ziyaretçilerine oyun yoluyla hayal güçlerini geliştirebilecekleri ve aktif öğrenme sürecine katılacakları sergiler, programlar, etkinlikler ve eğitim malzemeleri sunmayı hedeflemektedir. Müze yıl boyunca ziyarete açık kalan sürekli sergiler ve yıl içinde belirli sürelerde açık geçici sergiler hazırlamaktadır. Müze tarafından geliştirilen bütün atölye çalışmaları, yaz ve kış kampları ve diğer öğrenme programları konularını müzenin geçici ve sürekli sergilerinden almaktadır. Tüm geçici ve sürekli sergiler etkileşimlidir ve sergi nesneleri çocukların dokunabileceği, kurcalayabileceği ve oynayabileceği nitelikle çocuk gelişimi gözönünde bulundurularak hazırlanmaktadır.

Müze, günümüzde ziyarete açık olan sürekli sergilerini 2003'te hazırlamıştır. Müze bu sürekli sergilerden önce yedi yıl önce ilk kez "Sen, Ben ve Oyuncak Ayılar" sergisini ziyarete açmıştır. Müzede bulunan 13 sürekli serginin bir kısmı oyun alanı, bir kısmı ise dokunulabilen nesnelerin, bilgi kartları ve bilgilendirme panolarının yer aldığı etkileşimli öğrenme alanlarıdır. Müzenin giriş katında bulunan *Hayal Kalesi*, dünyanın çeşitli yerlerinden getirilmiş kumlar kullanılarak kale görünümü verilmiş 2 katlı bir yapıdır ve oyun alanı olarak kullanılmaktadır. Müzenin giriş katında yer alan sergilerden bir diğeri *Banka*'dır. Banka sergisinde çocuklar faturalar düzenlemekte, paranın hangi yollarla biriktirildiğini öğrenmekte, dünya paralarını tanımakta, para harcamakta ve kazanmaktadırlar.

Sağlık ve Güzelleşme Merkezi adlı sergi çocuklara sağlıklı bir yaşamın gerekliklerini açıklayan alt bölümlerden oluşmaktadır. Dengeli beslenme, diş sağlığı, kilo kontrolü, sporun faydaları, dünya mutfaklarından lezzetli ve sağlıklı yiyecek örnekleri sergi bölümlerinden bazılarıdır. Bu bölümlerin tamamı etkişimli nesnelerden oluşmaktadır. Müzenin giriş katında bulunan sergilerden bir diğeri *Evcil Hayvan Merkezi*'dir. Çocuklar bu bölümde aktarılan bilgilerle hayvanların yaşamlarını, özelliklerini ve hayvan bakımının inceliklerini öğrenmektedirler. Aynı katta, *Güvenlik Bölgesi* bulunmaktadır. Güvenlik bölgesi Miami Polis ve İtfaiye Birimi sponsorluğunda hazırlanmıştır. Birimde itfaiye ve polis araçları bulunmaktadır. Çocuklar itfaiye ve polis memuru gibi giyinmekte, yangın çıkması ya da suç işlenmesi durumunda nasıl bir süreç izleneceğini öğrenmektedir.

Resim 2. Sağlıklı Yaşam Sergisi

Müzenin giriş katında Publix süpermarket zincirinin sponsorluğunda oluşturulan *Süpermarket* sergisi yer almaktadır. Bu markette raflara dizilen gıda maddelerini inceleyen çocuklar, alışveriş de yapabilmektedir. Bu süreçte çocuklar aynı zamanda market sergisindeki küçük bölümlerde Florida'da yetiştirilen meyve, sebze ve tahıllarla tanışmakta ve çiftçilik hakkında bilgi edinmektedir. Müzenin giriş katında bulunan son sergi birimi *Okyanus Tankı*'dır. Bu tankta Miami'de yaşayan deniz canlılarından örnekler bulunmaktadır. Müze bu sergi alanına haftada bir gün çocuklar için "balıkları besleme turu" düzenlemektedir.

Sürekli sergiler müzenin ikinci katında devam etmektedir. Bu sergilerden ilki, *Sen, Ben ve Teddy Bear* adlı sergidir. Bu etkileşimli sergide müze Teddy oyuncak ayılarını kullanarak çocuklara farklı kültürler hakkında bilgi vermektedir. Bu sergide oyuncak ayılar çeşitli ülkelerin folklorik giysilerini tanıtmakta, dünyaca ünlü masallar ve gelenekler ile ilgili bilgi vermekte ve farklı kültürlerden çocukların ağzından hoşgörü, kültürel çeşitlilik ve barış içerikli mesajlar aktarmaktadır. Aynı katta yer alan sergilerden biri de *Miami Limanı*'dır. Liman biçiminde düzenlenmiş sergi alanında yük gemilerinin kopyaları çocuklar tarafından gemilere yük yerleştirmek için kullanılmakta ve okyanusaşırı gemi turlarında kullanılan transatlantiklerin büyük maketleri izlenebilmektedir. Çocuklar bu bölümde yer alan bilgisayar oyunları ile gemi kaptanlarının görevlerini öğrenmekte, harita okumakta ve rota çizmektedir.

Müzenin ikinci katında, sanatçıların ve çocukların yaptığı çalışmalar ve müze sergileriyle bağlantılı etkinliklerde kullanılan bir sanat atölyesinin yer aldığı *Sanat Hakkında* adlı sergi bulunmaktadır. Sanat atölyesinin yanında *Dünya Müzikleri Stüdyosu* yer almaktadır. Stüdyoda kullanılan sergi ve gösteri birimleri çocuklara Amerikan müziğinin gelişim aşamalarından ve dünya müziklerinden örnekler sunmaktadır. Bu bölümde çocuklar çeşitli müzik enstrümanlarını da çalmaktadır.

Resim 3. Sen, Ben ve Oyuncak Ayılar Sergisi

Müze 2010'da *Dinozor Adası* adlı geçici sergiyi ziyarete açmıştır. 2500 metrekarelik bir alanda açılan sergi dinozorların milyonlarca yıl önceki yaşamlarını gözler önüne ser-

meyi amaçlamıştır. Sergi alanında Tyrannosaurus Rex, Apatosaurus, Triceratops, Maiasaura ve Pteradon türündeki dinozorların robot maketleri yer almıştır. Sergi süresince ziyaretçiler, maketlerle ilgili tanıtım kartlarından, sergi alanında kurulan bilgi sistemlerinden ya da müze eğitimcilerinden dinozorlar hakkında bilgi edinmişlerdir. Sergide dinozorların yanı sıra fosiller hakkında geniş bilgi sunan bir gösteri birimi de yer almıştır. Fosil biriminin yanında ise, ziyaretçilere birer paleontolog gibi kazı yapabilecekleri bir kazı havuzu hazırlanmıştır. Dinozor Adası sergisinin ardından 2011'de *Bay Patates Kafa* ve 2012'de Korsanlar adlı geçici sergiler hazırlanmıştır.

Müzede Eğitim ve Okul – Müze İşbirliği

Miami şehri kültür ve eğitim dairesine bağlı bazı okullar Miami Çocuk Müzesi ile ortak programlar hazırlamaktadır. Müze bu okullara *"kardeş okul"* adını vermektedir. Okullar eğitim programı doğrultusunda bazı temaları işlemek için müzedeki rehberli turlara ve özel sınıf etkinliklerine katılmaktadır. Bu çalışma müze ve kardeş okullar arasında yapılan anlaşma ile sağlanmaktadır. Ayrıca müze, Miami Toplum Organizasyonu'nun her yıl düzenlediği "yeşil etkinlikler" kapsamında şehir genelinde ekonomik sıkıntısı olan öğrenciler için düzenlenen eğitim etkinliklerinde gönüllü olarak yer almaktadır. Eylül'den Mart'a kadar devam eden bu eğitimler kapsamında öğrencilerden ücret alınmaksızın sağlıklı yaşam, insan vücudu, çevre ve sanat gibi konularda 6 haftalık eğitimler verilmektedir.

Müzenin eğitim hizmetleri; yaz, bahar ve kış kampları, öğretim programları ile bağlantılı sınıf çalışmaları, okul öncesi eğitim programları, öğretici keşifler tur programları, sanat etkinlikleri, alternatif eğitim programları ve eğitim setlerini kapsamaktadır. Müzedeki genel eğitim etkinlikleri ise bahar, yaz ve kış kampları ilköğretim okullarının tatile girdiği dönemlerde haftalık olarak düzenlenen eğlenceli ve öğretici etkinlikleri içermektedir. Kamplarda hazırlanan programlarda müzede yer alan sınıflar uygulama alanı olarak kullanılmaktadır. Kampların içeriği müze sergilerinden yola çıkarak hazırlanmaktadır. Müze 2011 ve 2011 kamplarında sanat ve bilim ağırlıklı programlar hazırlamış, oyun ve tiyatroyu ise yöntem olarak kullanmıştır. Kamplarda *Genç Einsteinlar, Yeşil Takım, Yaz Serinliği, Mavi – Kırmızı – Beyaz Macera, Lezzetli Yemekler, Kitaplar, Peri Masalları, Hayvanlar ve Safari ve 5 Günde Devr-i Âlem* gibi programlar uygulanmaktadır.

Müzenin sürekli eğitim programlarından biri de 2-3 yaş grubundaki çocuklar için hazırlanan sınıflardır. Yaz ve sonbahar ayları boyunca sabah ve öğle saatlerinde uygulanan sınıf programları kapsamında çocuklar sanat, bilim ve spor alanlarında kurslara katılmaktadırlar. *Küçük Sanatçılar, Sanata Başlangıç, Bebekler ve Rock'n Roll, Bebeğim ve Ben* ve *Ritim ve Dans* sınıflarda uygulanan programlardan bazılarıdır.

Müze eğitim birimlerinden biri de okul öncesi enstitüsüdür. Bu enstitü 2 – 5 yaş grubundaki çocukların oyun yoluyla sosyalleşebilecekleri, yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini kullanabilecekleri eğitim programları geliştirmektedir. Enstitünün hazırladığı programlar hergün müze binasındaki sınıflarda ve galerilerde uygulanmaktadır. Müzenin eğitim etkinliklerinden bir diğeri *Öğretici Keşifler* adlı tur programıdır. Bu program rehberli müze turları ve rehberli tematik turlar olmak üzere iki biçimde yürütülmektedir. Rehberli müze turları 25 kişiden fazla olmamak koşuluyla okul grupları için düzenlenen ve müzedeki tüm sergileri kapsayan bir turdur. Tur kapsamında sanat, kültür, bilim, toplum ve iletişim konuları işlenmektedir

(Örneğin, *Okyanus, Vücudumuz, Matematik, Her Yerde Sanat, Koleksiyonerlik, Farklı Kültürler, Gemi Bilimi* ve *Finans)*.

Müzenin sanat etkinlikleri programı oldukça yoğundur. Sanatçılarla ortak gerçekleştirilen programlar, tematik atölye çalışmaları, Miami Sanat Müzesi'yle ve şehirdeki sanat galerileriyle kurulan ortaklık programı zenginleştirmektedir. Program, ziyaretçilere sanatçılarla buluşma ve atölye çalışmalarına katılma olanağı sunmaktadır. Programdaki atölye çalışmaları resim, heykel, kil ve seramik, resimleme, tekstil, bilgisayar ve grafik çalışmalarını içermektedir. Ayrıca programa katılan sanatçılar, kendileri için hazırlanan atölyelerde çalışmalarına devam etmektedirler. Çalışmaların sonunda sanatçılar eserlerinden bazılarını müzeye bağışlamakta ve sanat bölümündeki sürekli sergide sergilemektedir. Sanatçılar müzedeki sınıf çalışmalarına, Okul Öncesi Enstitüsü çalışmalarına ve kamplara katılan çocukları ziyaret ederek kısa sunumlar da yapmaktadırlar.

Müze, alternatif eğitim programları kapsamında okullarla işbirliği geliştirmektedir. Bu programlarda okullar, 8 – 12 yaş grubundaki öğrencilerden oluşan 25 kişilik gruplar halinde müzeye gelmekte ve çeşitli temalarda hazırlanan etkinliklere katılmaktadır. Müze, bu programlar boyunca çocuklara eğitim setleri ve diğer eğitim materyallerini sağlamaktadır. *Kültürel Yaratıcılık, Kendini Göster, Ekosistem Uzmanları, Hikâye Anlatımı, Afrika Müziği* ve *Afrika Dansı* bu programdaki temalardan bazılarıdır. *Kültürel Yaratıcılık* çalışması çocuklara Latin, Afrika, Amerika, Avrupa, Japon, Avustralya Aborjin Kültürü ya da Haiti Sanatı hakkında ayrıntılı bilgi sağlamakta; *Kendini Göster* adlı programda çocuklar duygu ve düşüncelerini farklı sanat türlerini kullanarak ifade etmektedirler. *Ekosistem Uzmanları* adlı program kapsamında çocuklar Güney Florida'nın ekosistemi hakkında bilgi edinmektedirler. *Afrika Müziği* ve *Afrika Dansı* programında ise Afrikalı müzisyen ve dansçılar eşliğinde ritim çalışmaları yapılmaktadır.

Müze Eğitim Setleri

Müzenin eğitim setleri eğitici oyunlar, kitaplar, sergilerle ilgili eğitim yaprakları ve diğer sanat eğitiminde kullanılan malzemelerden oluşan çantalardır. Bu setler, bireysel olarak kullanılabildiği gibi, grup çalışmalarında da kullanılmaktadır. Eğitim setleri *Desenler, Dünyanın Neresinden?, Ritim, Matematik* ve *Sanat* konularına yönelik hazırlanmıştır. *Desenler* adlı eğitim seti, çocukların farklı desenler yaratmak için kullanabilecekleri kalemler, desen çizim malzemeleri, kaleydoskop, geometrik desenli çizim kalıpları ve yapbozlardan oluşmaktadır. Bu setin kullanıldığı etkinliklerde çocuklar, geometrik desenleri, ölçü birimlerini, çeşitli sembollerin ne anlama geldiğini ve uzayı ve şekilleri nasıl ifade edeceklerini öğrenmektedirler. *Dünyanın Neresinden?* adlı eğitim seti ise, farklı kültürleri çeşitli fotoğraf ve bilgi kartlarıyla tanıtan ve sanat etkinliklerinde kullanılan malzemeler, yapbozlar, vücut boyaları, kitaplar, farklı kültürlere ilişkin oyunlar ve A'dan Z'ye Brezilya ve Latin müzikleri CD'lerini içermektedir. Bu setin kullanıldığı etkinliklerde çocuklar dünyaya farklı gözlerle bakmayı, farklı kültürlerin özelliklerini ve hoşgörülü olmayı öğrenmekte, tarih ve kültürle ilgili sanat etkinlikleri hakkında bilgi toplamaktadırlar. Ayrıca bu çalışmalarda, Florida'nın ve Florida halkının tarihi ve kültürü ile 1880 öncesi ve sonrası Amerika tarihini incelemektedirler.

Ritim ve Matematik adlı eğitim setinde, sayılarla ritimler arasındaki ilişki açıklanmakta, eğitim boyunca müzik CD'leri, renkli ritim çubukları, ritim oyunları ve yapbozlar kulla-

nılmaktadır. Ayrıca çocuklar bu etkinlikte sayıları, ölçü birimlerini, müzik enstrümanlarını öğrenmektedirler. *Sanat* adlı eğitim setinde ise, sanat etkinliklerinde kullanılan kâğıt, kalem, boya, grafiti, yapıştırıcı, makas ve boncuk gibi malzemeler yer almaktadır. Eğitim seti, çocukların öğretmenleri ve müze eğitimcileri ile birlikte katılacakları şu etkinlik yapraklarını içermektedir: Sanat Tarihi, Monet ile Piknik, Van Gogh ile Dünya ve Renkler, Bebek Einstein, Baharatlı Renkler, Büyük Sanatçıları Tanımak, Matisse ile Buluşma ve Okul öncesi Sanat Çalışmaları.

Müzede Halı Etkinliği

Bu makalenin yazarı, müzede Türk kültürünü halı ve kilim aracılığıyla çocuklara tanıtmak ve farklı kültürlere karşı hoşgörü geliştirmelerini sağlamak amacıyla *Sanat Stüdyosu'*nda halı ve kilim konulu bir atölye çalışması gerçekleştirmiştir. Bu çalışma için geleneksel bir Türk halısında bulunan eli belinde, ejder, koçboynuzu, yıldız vb. halı motifleri renkli kartonlara çizilerek kesilmiş ve çocukların kullanımına hazırlanmıştır. Stüdyoya gelen çocuklar ve aileleri önceden hazırlanmış motifleri kullanarak kâğıt üzerinde kendi halılarını yaratmış ve halıdaki motiflerin ne anlama geldiği üzerine tartışmışlardır. Bu süreçte ailelere Türk kültüründe halı ve kilimin önemi ve işlevi üzerine bilgi verilmiştir. Yapılan eğitim çalışmasına 1.5 - 15 yaşları arasındaki çocuklar ve aileleri katılmıştır. Uygulama öncesinde küçük bir halı çocuklara ve ailelerine gösterilerek tanıtılmış ve halının işlevi ile Türk halı sanatı hakkında kısa bilgiler verilmiştir. *Sen, Ben ve Oyuncak Ayılar* sergisinde Türkiye'ye ilişkin tanıtıcı bilgilerin yer alması bu sergiyi gezen ziyaretçilerin Türkiye'ye ilişkin bilgi sahibi olmasını sağlamıştır. Ziyaretçilerin, farklı bir kültüre ilişkin bu sergiye büyük bir istekle katıldıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca ziyaretçiler etkinliği değişik, yaratıcı ve faydalı bulduklarını da ifade etmişlerdir.

Avrupa Çocuk Müzeleri Birliği (Hands-on International), yıllık toplantısını 2011 yılına Slovenya'nın Ljubljana kentinde gerçekleştirmiştir. Toplantının teması "kültürel miras ve kültürel çeşitlilik" olmuştur. Toplantıda günümüz çocuk müzelerinin kurulma amaçlarının, farklı kültürler arasında köprü kurmak ve çocuklara kendi kültürel miraslarını aktarmak olduğu vurgulanmıştır. Günümüzde önem kazanan "kültürel miras, kültürel çeşitlilik, çokkültürlülük, kimlik, kültürel diyalog" kavramları çocuk müzelerinde sürekli ve geçici sergilerle konu edilmektedir. Miami Çocuk Müzesi de, öncelikle Miami'nin ve ABD'nin kültürel çeşitliliğine örnek oluşturacak sergiler ve eğitim etkinliklerine ev sahipliği yapmaktadır.

Atölye çalışmasında ailelerle Miami Çocuk Müzesi hakkındaki düşünceleri üzerine kısa görüşmeler de yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda *Publix Süpermarket, Sen, Ben ve Oyuncak Ayılar Sergisi* ve *Sanat Stüdyosu* sergilerinin müzenin en çok ilgi gören sergileri olduğu saptanmıştır. Farklı yaş gruplarından çocuklar ve aileleriyle yapılan görüşmelerde ailelerin müzeyi hangi sıklıkla ziyaret ettikleri, müze üyesi olup olmadıkları ve müzeyi ziyaret nedenleri sorulmuştur. Ailelerin tamamı müzenin çocukların hem eğlendikleri hem de çeşitli konularda bilgi edindikleri bir yer olmasının müzeyi ziyaret etmelerindeki en önemli neden olduğunu söylemişlerdir.

Resim 4. Sanat Stüdyosu Halı ve Kilim Çalışması

Resim 5. Sanat Stüdyosu Halı ve Kilim Çalışması

Müzeye 3 yaşındaki çocuğunu getiren anne A. müzeyi ilk kez ziyaret ettiğini ve çocuğunun en çok Sanat Stüdyosu'ndan zevk aldığını, stüdyoda yapılan çalışmalarda çocuğunun renkleri öğrendiğini söyledi. Müzeye 4 yaşındaki kızıyla gelen baba B. ise kızı için müzeye üye olduklarını belirterek, müzenin etkileşimli bir öğrenme ortamı olduğunu vurguladı. Baba, müzeyi yılda birkaç ziyaret ettiklerini ve kızının en çok *Dinozor Adası* adlı geçici sergi bölümünü beğendiğini söyledi. Baba, kızının başlangıçta sergideki dinozor maketlerinden korktuğunu ancak diğer çocukları görünce korkusunun azaldığını kaydetti. Ayrıca 36 yaşındaki baba, ilk kez dinozorları bu kadar gerçekçi biçimde ve yakından gördüğünü ve kendisi

için de bunun önemli bir deneyim olduğunu ekledi.

Görüşme yapılan ziyaretçilerden biri de 1.5 yaşındaki ikizleri A. ve M. ile müzeyi ziyaret eden N. idi. N. çocuklarının müzedeki nesnelere dokunmalarını ve onları kurcalamalarını yararlı bulduğunu söyledi. N, çocuklarıyla birlikte bugüne kadar müzeye 5 kere geldiklerini ancak henüz üye olmadıklarını kaydetti. N. müzeye gelme nedeninin çocuklarının müzede sıkılmamaları olduğunu da ekledi. N.'ye göre ikizlerin en sevdikleri sergiler *Publix* ve *Sanat Stüdyosu*. N'ye göre ikizler sanat stüdyosunda kendi boyutlarında yapılmış şövaleleri kullanarak resim yapmaktan keyif alıyorlar.

Müzeyi bakıcılarıyla birlikte ziyaret eden A. (6) ve C. (4), müzeye üye olduklarını ve haftada en az 2 ya da 3 günlerini müzede geçirdiklerini söylediler. A. en sevdiği serginin *Publix Supermarket* olduğunu belirtti. Müzeyi sevmesinin nedeninin ise, müzede eğlenebilmesi olduğunu söyledi. C. ise sanat stüdyosundaki çalışmalara katılmaktan zevk aldığını belirtti. Müzeye 3 yaşındaki kızları R. ile birlikte gelen L. ailesi, müzeyi ilk kez ziyaret ettiklerini söyledi. Aile, Miami Çocuk Müzesi'nin, New York'ta bulunan Long Island Çocuk Müzesi'nden daha etkileşimli bir ortam sunduğunu belirtti. Müzeye kızı E. (3) ile birlikte gelen N. ise, müzeyi daha önce arkadaşları ve onların çocukları ile birlikte ziyaret ettiğini ve sergileri çok eğlenceli bulduğu için kızını müzeye getirdiğini söyledi. N. kızının küçük olmasına rağmen *Sanat Stüdyosu* ve *Sağlık ve Güzelleşme Merkezi* adlı sergilerde eğlendiğini dile getirdi.

Müzeye ailesi ile birlikte gelen 3 yaşındaki L. ise, İspanyol bir turistti ve ailesi İspanya'da bu tür eğlenmeye ve öğrenmeye olanak tanıyan çocuk müzelerinin daha sık açılması gerektiğini söyledi. Aile, çocuklarının istediği etkinliklere özgürce katılabilmesinin ve tüm nesnelerle dokunabilmesinin müzenin en önemli özelliği olduğunu ekledi. Müzeye 6 ve 3 yaşındaki torunları R. ve A. ile birlikte gelen büyükanne, ailesinin müzeye üye olduğunu söyledi ve haftada en az bir kere çocuklarla birlikte müzeye geldiğini belirtti. Büyükanne torunlarıyla birlikte müzede çok eğlendiğini söyledi ve müzenin en önemli özelliğinin çocuklara farklı kültürleri de tanıtması olduğunu ekledi. Son olarak müzeye arkadaşı M. (15) ile birlikte gelen N. (12), müzeye üye olmadığını ancak sıkça geldiğini belirtti. M., müzenin eğlenceli ve çok değişik etkinlikler sunan bir yer olmasından ötürü, Miami'de turist olarak bulunan arkadaşı N.'yi de müzeye getirdiğini söyledi. N. ise müzenin eğlenceli bir yer olduğunda hemfikirdi ancak müzenin daha çok küçük yaşlardaki çocuklar için uygun bir ortam olduğunu ekledi.

Sonuç

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki müze ve bilim merkezleri tarafından hazırlanan sergiler, toplumun bilim, sanat ve kültüre yönlendirilmesinde önemli bir etkendir. Dünyada hızla artan nüfus, mevcut eğitim sistemlerini destekleyecek aktif öğrenme uygulamalarına duyulan ihtiyaç, kaliteli serbest zaman geçirme bilincinin yaygınlaşması, günümüzde oyun ve eğlence kültürünün açık alanlardan kapalı alanlara çekilmeye başlaması ve sadece çocuklar için değil yetişkinler için de hem güvenli hem de kolay ulaşılabilir eğlence ve öğrenme ortamlarının popüler hale gelmesi çocuk müzelerine duyulan ihtiyacı artırmıştır. Dünyada olan biteni öğrenmeyi desteklemek için geliştirilmiş bu tür müze ve benzeri ortamlar sadece bilgi iletimini destekleyen zeminler değil, Barab ve Kirshner'in (2001) de vurguladığı gibi "dinamik, kompleks ve çok boyutlu öğrenme ortamları"dır.

Bu dinamik öğrenme ortamları; gerçekleştirdikleri sergiler ve farklı yaş gruplarından ziyaretçilere ulaştıkları eğitim etkinlikleriyle okullar ve diğer eğitim kurumları için yenilikçi programlar sağlamakta ve yaratıcı seçenekler sunmakta olan serbest öğrenme alanlarıdır. Bu serbest öğrenme alanları misyonlarını daha da öteye taşıyarak geleneksel müzeleri yenilikçi müze çalışmaları yapmaya yönlendirmiş; böylece bilim, teknoloji ve sanata ilgi duyan nesiller yetiştirilmesi, çocuk ve gençlere kültürel mirasın korunması ve farklı kültürlere karşı hoşgörü geliştirilmesi konularında duyarlık kazandırılması sağlanmıştır. Ancak çocuk müzeleri, ziyaretçi devamlılığını sağlamak, müzeye yıllık üye kazandırılmak, ilgi çekici ve yaratıcı sergiler tasarlamak amacıyla tema seçimi ve düzenli olarak ziyaretçi araştırmaları yapmak zorundadır. Müzeler ziyaretçi araştırmaları sayesinde ziyaretçilerin müzeden beklentilerini öğrenecek, çocuk ve gençlerin müzede ne düzeyde öğrenme gerçekleştirdiklerini, hangi müze sergilerini öğretici ve eğlendirici bulduklarını saptayacak, böylece kendi politikalarını belirleyecektir.

Kaynakça

Association of Children's Museums (ACM) (2009). Annual Report 2009. Çevrimiçi: http://www.childrensmuseums.org/index.php/annual-report.html adresinden 28.01.2012 tarihinde erişilmiştir.

Barab, S. A., ve Kirshner, D. (2001). Rethinking methodology in the learning sciences. *Journal of the Learning Sciences*, 10, 5-15.

Bingmann, M., Grove, T. ve Johnson, A. (2009). Families and More: Intergenerational Learning. *The Museum Educator's Manual: Educators Share Successfull Technique.* AltaMira Press.

Caulton, T. (1998). *Hands-on Exhibitions: Managing Interactive Museums and Science Exhibits.* UK: Routledge Press.

Cleaver, J. (1992). *Doing Children's Museums: a Guide to 265 Hands-on Museums.* USA: Williamson Publishing.

Diminicho, E. (2004). Europens Children's Museum: A Quest for Identity. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Milano: Universita Commerciale Luigi Bocconi.

Gingsburg, K.,R. (2007). The Importance of Play to Promoting Healthy Child Development and Maintaining Strong Parent – Child Bonds. *American Academic of Pediatrics.* Çevrimiçi: http://www.aap.org/pressroom/playFINAL.pdf adresinden 26.01.2012 tarihinde erişilmiştir.

Jenny, J. (2011). National Children's Museum Design Playful, Not Patronizing. Civil Engineering, September.

Lord, G., D. (1999). *The Power of Cultural Tourism.* Çevrimiçi: http://torc.linkbc.ca/torc/downs1/Artcl_PowerCulturalTourism-GL.pdf adresinden 28.01.2012 tarihinde erişilmiştir.

Mayfield, I. M. (2005). Children's Museums: purposes, practices and play? *Early Child and Development Care*, Vol:175, No.2, 179-192.

Norris, J. (2009). *Children's Museums: An American Guidebook*, Second Edition. McFarland & Company, Inc., Publishers.

Spencer, H., A., D. (2002). Supercharging the cultural engine: Advanced Media in Museums and Cultural Institutions. LORD Cultural Sources Planning & Management Inc. Çevrimiçi:www.lordcultura.com/Media/Artcl_SuperchargingCulturalEngine-HS.pdf adresinden

28.01.2012 tarihinde erişilmiştir.

Çalışmada Adı Geçen Müzeler:
Amerikan Doğa Tarihi Müzesi (American Museum of Natural History)
http://www.amnh.org/
Brooklyn Çocuk Müzesi (Brooklyn Children's Museum)
http://www.brooklynkids.org/
Boston Çocuk Müzesi (Boston Children's Museum)
http://www.bostonkids.org/
Chicago Çocuk Müzesi (Chicago Children's Museum)
http://www.chicagochildrensmuseum.org/
EdVenture Çocuk Müzesi (EdVenture Children's Museum)
http://www.edventure.org/
Büyük Keşifler Çocuk Müzesi (Great Explorations Children's Museum)
http://www.greatexplorations.org/
Indianapolis Çocuk Müzesi (Indianapolis Children's Museum)
http://www.childrensmuseum.org/
Manitoba Çocuk Müzesi (Manitoba Children's Museum)
http://childrensmuseum.com/
Minnesota Çocuk Müzesi (Minnesota Children's Museum)
http://www.mcm.org/
Miami Çocuk Müzesi (Miami Children's Museum)
http://www.miamichildrensmuseum.org/
Phoenix Çocuk Müzesi (Phoenix Children's Museum)
http://www.childrensmuseumofphoenix.org/
Scotia-Greenville Gezici Çocuk Müzesi (Scotia – Greenville Children's Museum)
http://www.travelingmuseum.org/
Young at Art Çocuk Sanatları Müzesi (Young At Art Children's Art Museum)
http://www.youngatartmuseum.org/

Özet

Amerika Birleşik Devletleri'nde Çocuk Müzeleri: Miami Çocuk Müzesi Örneği

Öncelikle çocukların gelişimini temel alan, oyun ve keşfetme yoluyla öğrenmeye öncelik tanıyan; çocukların yaşadıkları çevreye, parçası oldukları dünyaya tanıklık etmelerini sağlayacak bilgi ve materyalleri araştıran, inceleyen ve bunları kuşaklararası bir anlayışla çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin eğitimi amacıyla teknolojiden faydalanarak sergileyen ve bu sergilerle ilgili etkinlikler oluşturan çocuk müzelerinin sayısı dünyada son 30 yılda hızla artmıştır. Doğa tarihi, sanat, tarih ve arkeoloji konularını etkileşimli sergiler yoluyla ziyaretçilere aktaran bu yeni nesil müzeler, "nesneden çok, kişi için müze oluşturmak" fikrinin benimsenmesine de katkı sağlamıştır. Kişi için oluşturulan bu yeni müzeler, çocuklara zengin öğrenme ortamları sunmak, etkileşimli sergiler ve öğretim programları tasarlamak, oyun yoluyla öğrenmeye öncelik vermek, hayal gücünü geliştirici ve yaratıcı etkinliklere

ağırlık vermek, çocukların keşfetme güdülerini artırmak, sergileri aile etkileşimini ve kuşaklararası işbirliğini geliştirecek içerikler hazırlamak ve çok kültürlülük – kültürel çeşitlilik temalarını çocuklarda farklı kültürlere ilişkin olumlu tutumlar geliştirmek amacıyla varlıklarını sürdürmektedir. Bu çalışma Amerika Birleşik Devletleri'ndeki çocuk müzelerini kuruluş felsefeleri, tarihçeleri, tanımları, görev ve amaçları, sürekli ve geçici sergileri, müze atölyeleri ve sosyal programlarıyla tanıtmaktadır. Araştırmacı tarafından Miami Çocuk Müzesi'nde gerçekleştirilen araştırma sonuçları da çalışmaya eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk müzesi, Miami Çocuk Müzesi, oyun, etkileşimli sergi, dokunmalı etkinlikler

Abstract

CHILDREN'S MUSEUM IN UNITED STATES OF AMERICA: THE INSTANCE OF MIAMI CHILDREN'S MUSEUM

The number of children's museums, where are places that encourage curiosity and sitimulate learning while bringing families and children together in a new kind of town square where play inspires life long learning, have increased rapidly in the last 30 years. Children's museums are primarily based on the development of children, give priority to learning through play and discovery through technology, hands-on exhibits and interactive museum activities related to museum' exhibitions. These new age museums, where visitors could find interactive exhibitions through natural history, history, archeology and arts are established for individuals rather than the objects and contributed the idea of contemporary museums. These new museums which are established for individuals provide rich learning environments develop interactive exhibitions and learning programmes, encourage children to explore through games and play, support the activities which develop creativity and imagination abilities of children, improve the motivaion of exploring, prepare contents which can develop intergenerational family interaction and co-operation and motivate children to develop positive attitutes about different cultures and cultural diversity. This study focuses on children's museums in the United States of America and their organizational structures, philosophies, historical backgrounds, descriptions, missions and objectives which are related to museums' permanent and temporary exhibitions and several were also included in the study.

Keywords: *Children's museum, Miami Children's Museum, play, interactive exhibition, hands-on activities.*